

MINIMÁLNYŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

TELOVÝCHOVNÉ LEKÁRSTVO

1. Charakteristika špecializačného odboru

Telovýchovné lekárstvo je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá štúdiom reakcie a adaptácie zdravého, oslabeného, trvalo zdravotne poškodeného, respektíve chorého človeka na pohybovú činnosť. Ide o odbor, ktorý spája teoretické poznatky o pohybovej činnosti s ich klinickou aplikáciou, či už v diagnostickej, liečebnej alebo preventívnej oblasti. Realizuje komplexnú starostlivosť o športovcov. Svojou základnou orientáciou sa zameriava na využívanie pohybovej aktivity ako fyziologickej kompenzácie nepriaznivých životných podmienok, regenerácie síl, udržovania telesnej a duševnej výkonnosti, dĺžky aktívneho života a na prevenciu a liečbu porúch zdravia, chorôb a úrazov.

2. Dĺžka špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium trvá najmenej 3 roky.

3. Požiadavky na zaradenie do špecializačného štúdia

- a) odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolání lekár¹⁾ a
- b) odborná spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore vnútorné lekárstvo; všeobecné lekárstvo; kardiológia; pediatrická kardiológia; pediatria; chirurgia; úrazová chirurgia; ortopédia; fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia (ďalej len „FBLR“).¹⁾

4. Obsah a rozsah špecializačného štúdia

A. Teoretické vedomosti

1. v oblasti fyziológie a patofyziológie fyzickej záťaže preukázať vedomosti o odozve a adaptácii na rôzne druhy fyzickej záťaže pre zdravých a chorých ľudí s rôznymi úrovňami telesnej zdatnosti a s ohľadom na pohlavie a vek,
2. ovládať indikácie a kontraindikácie zaradenia dospelých, dospelievajúcich a detí do intenzívneho športového tréningu,
3. poznať vplyv extrémnych podmienok vonkajšieho prostredia na vykonávanie pohybovej aktivity a športu,

¹⁾ § 33 a 33a zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

4. ovládať princípy posudkovej činnosti v telovýchovnom lekárstve so zameraním na poruchy hlavných systémov a funkcie organizmu,
5. poznať patologické prejavy telesnej záťaže, ich diagnostiku, prevenciu a terapiu,
6. poznať princípy dopingovej kontroly,
7. poznať zásady hygieny športových a rekreačných pohybových činností,
8. ovládať zásady regenerácie a výživy vo vzťahu k zvýšenej pohybovej aktivite,
9. ovládať realizáciu funkčného záťažového vyšetrenia kardiopulmonálneho systému pomocou neinvazívnych metód vrátane vyhodnocovania a interpretácie výsledkov,
10. ovládať techniku pokojového a záťažového EKG,
11. samostatne interpretovať krivku pokojového a záťažového EKG,
12. ovládať vyšetrenie držania tela a základných funkcií pohybového aparátu,
13. poznať vývoj a patológiu pohybového aparátu, najmä vo vzťahu k fyzickej záťaži,
14. ovládať ošetrovanie športových zranení, drobné chirurgické zákroky, používanie fixácií, tapingu, bandáží, ortéz a iných ochranných prostriedkov,
15. ovládať metodiku práce pri poskytovaní zdravotnej služby na športových podujatiach,
16. vykonávať základné antropometrické vyšetrenie a hodnotenie telesného vývinu, stavby, zloženia tela a distribúcie telesného tuku,
17. interpretovať výsledky biochemických vyšetrení v súvislosti s fyzickou záťažou,
18. nové trendy v príslušnom odbore,
19. základy teórie a metodiky telesných cvičení a športového tréningu,
20. základné športovo-technické vedomosti,
21. základy psychológie telesnej výchovy a športu.

A.1 Špecifické témy

1. identifikácia násilia páchaného na dieťaťi vo všetkých jeho formách, vrátane sexuálneho, zneužívania dieťaťa a sexuálneho vykorisťovania dieťaťa, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
2. identifikácia násilia páchaného na ženách a mužoch vo všetkých jeho formách, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
3. identifikácia násilia páchaného na senioroch vo všetkých jeho formách, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
4. problematika marginalizovaných rómskych komunít.

Ak účastník špecializačného študijného programu témy uvedené v časti A.1 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

A.2 Všeobecné témy

1. zdravotnícka legislatíva,
2. zdravotnícka etika,
3. systém verejného zdravotného poistenia,
4. systém sociálneho zabezpečenia a lekárska posudková činnosť,
5. práva pacienta, vrátane práv osôb so zdravotným postihnutím.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.2 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

B. Praktické zručnosti

B.1 Počet zdravotných výkonov

Zdravotný výkon	Počet	
	asistencia	samostatne
ergometrické vyšetrenie – záťažové EKG	-	150
spiroergometrické vyšetrenie	-	25
stanovenie anaeróbného prahu	-	25
vyšetrenie rýchlostno-silových schopností	-	20
komplexné vyšetrenie telovýchovným lekárom vrátane antropometrického vyšetrenia	-	200
vyšetrenie pohybového aparátu	-	200
špecifické vyšetrenie v teréne	-	20
zdravotné zabezpečenie športových podujatí	15	-

B.2 Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
ambulancia telovýchovného lekárstva	*24 mesiacov
výučbové pracovisko telovýchovného lekárstva vzdelávacej ustanovizne	6 mesiacov

B.3 Povinná doplnková prax

B.3.1 pre špecializačné odbory vnútorné lekárstvo, všeobecné lekárstvo, kardiológia, pediatrika kardiológia a pediatria

Pracovisko	Dĺžka
ambulancia FBLR	2 mesiace
oddelenie úrazovej chirurgie	2 mesiace
ortopedická ambulancia	2 mesiace

B.3.2 pre špecializačné odbory chirurgia, úrazová chirurgia, ortopédia

Pracovisko	Dĺžka
ambulancia FBLR	2 mesiace
pneumologicko-ftizeologická ambulancia	1 mesiac
zariadenie spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore funkčná diagnostika	1 mesiac
kardiologická ambulancia	2 mesiace

B.3.3 pre špecializačný odbor FBLR

Pracovisko	Dĺžka
pneumologicko-ftizeologická ambulancia	1 mesiac
zariadenie spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore funkčná diagnostika	3 mesiace
kardiologická ambulancia	2 mesiace

*Ak lekár zaradený do špecializačnej prípravy pracuje pri tíme športovcov viac ako 1 rok, môže sa mu 6 mesiacov praxe započítať do praxe v ambulancii telovýchovného lekárstva.

C. Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov, vrátane osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných rómskych komunít, ľudí bez domova, utečencov, migrantov a iných zraniteľných skupín, s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti C. absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu v období kratšom ako 10 rokov, nemusí ich opakovane absolvovať.

5. Ukončenie špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred skúšobnou komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce a teoretická skúška.

6. Výstupné vedomosti a zručnosti

1. vykonať vyšetrenie športovca, vyšetrenie držania tela a základných funkcií pohybového aparátu,
2. ovládať teoreticky aj prakticky vykonávať záťažové vyšetrenia k diagnostickej aj posudkovej činnosti u zdravých aj chorých ľudí,
3. interpretovať výsledky laboratórnych vyšetrení v súvislosti s fyzickou záťažou,
4. vykonať diagnostiku a liečbu športových zranení, prevenciu a liečbu chronických poškodení pohybového aparátu,
5. vykonať ošetrovanie športových zranení, drobné chirurgické zákroky, používanie fixácií, tapingu, bandáží, ortéz a iných ochranných prostriedkov,
6. ovládať základy rehabilitačnej medicíny a aplikovať fyzikálnu terapiu,
7. zhodnotiť regeneráciu a výživu vo vzťahu k zvýšenej pohybovej aktivite,
8. navrhnúť plán pohybovej aktivity vrátane poradenstva v oblasti zdravého životného štýlu v rámci primárnej a sekundárnej prevencie a kontrola účinku pohybovej terapie,
9. posúdiť význam pohybu a telesnej zdatnosti v prevencii a liečbe rôznych porúch a chorôb,
10. poskytovať zdravotnú službu na športových podujatiach.